

Streszczenie

Temat: Rozwój embrionalny rekina marmurkowego *Atelomycterus macleayi* (Whitley, 1939)

Autor: Paulina Kurpet

Słowa kluczowe: rozwój embrionalny, *Atelomycterus macleayi*, rekin marmurkowy

Na świecie żyje około 1041 gatunków ryb chrzęstnoszkieletowych z czego połowa to rekiny. Wśród tak licznej grupy organizmów można znaleźć różne strategię życiowe oraz rozrodcze. U wszystkich ryb spodoustych występuje zapłodnienie wewnętrzne, choć reprezentują różne typy rozmnażania. Około 25% tych ryb jest jajorodna czyli rozwój jaja odbywa się wewnątrz ciała samicy, a następnie samica rodzi całkowicie rozwinięte ryby. U niektórych gatunków nie dochodzi do porodu od razu po wykluciu z jaja. Młode pozostają wewnątrz samicy, gdzie rosną pożywiając się niezapłodnionymi jajami. U gatunków charakteryzujących się tym

typem rozmnażania obserwuje się zjawisko kanibalizmu, czyli zjadania słabszego rodzeństwa podczas rozwoju wewnątrz ciała samicy, dlatego w efekcie często na świat przychodzi tylko jedno lub maksymalnie dwa, najsilniejsze młode. Ponad 40 % to gatunki jajorodne, składające już zapłodnione jaja otoczone skórzastą osłonką z długimi wąsami za pomocą, których jaja przytwierdzone są do podłoża. Reszta to ryby żyworodne, u których dochodzi do wykształcenia tzw. łożyska żółtkowego za pomocą którego dostarczane jest pożywienie z organizmu matki.

Embriologia to nauka zajmująca się badaniem rozwoju zarodkowego organizmów w aspekcie zagadnień biologicznych. Podczas embriogenezy ryb wyróżniamy kilka etapów: gametogeneza, czyli powstanie komórek rozrodczych, zapłodnienie, bruzdkowanie, gastrulacja, neurulacja, histogeneza i organogeneza. Przebieg etapów rozwojowych może różnić się między sobą w zależności od gatunku.

Bruzdkowanie polega na dzieleniu się komórek jajowych na blastomery, czyli komórki potomne będące później materiałem budulcowym dla tkanek. Gastrulacja to proces grupowania się komórek pełniących podobne funkcje w organizmie. Podczas gastrulacji dochodzi do wytworzenia listków zarodkowych. Istotą tego procesu jest wytworzenie warstw ciała oraz rozwój prajelita. Neurulacja to etap kształtowania się cewki nerwowej, a histogeneza to proces różnicowania się komórek w poszczególne tkanki. Ostatnim etapem embriogenezy jest organogeneza, w której z tkanek rozwijają się narządy. Rozwój zakończony jest opuszczeniem jaja przez zarodek lub u organizmów żyworodnych – organizmu matki.

Celem mojej pracy jest poznanie i określenie kolejno po sobie następujących stadiów późnego rozwoju embrionalnego rekinów z gatunku *A. macleayi* w warunkach laboratoryjnych. A dokładnie sprawdzenie czy możliwe są efektywne obserwacje przyżyciowe rozwoju embrionalnego ryb chrzęstnoszkieletowych.

UNIWERSYTET GDAŃSKI
WYDZIAŁ OCEANOGRAFI I GEOGRAFI

Paulina Kurpet

ROZWÓJ EMBRIONALNY REKINA MARMURKOWEGO *ATELOMYCTERUS*
MACLEAYI (WHITLEY, 1939)

Praca magisterska wykonana
w Zakładzie Biologii i Ekologii Morza
pod kierunkiem
dr hab. Mariusza Sapoty, prof. UG

Gdynia 2017

You created this PDF from an application that is not licensed to print to novaPDF printer (<http://www.novapdf.com>)